

TWISSIJA DWAR IL-KRIPTOASSI

Il-kriptoassi jistgħu jkunu riskjużi u l-protezzjoni tiegħek, jekk ikun hemm, tista' tkun limitata

Mhux il-kriptoassi u s-servizzi tal-kriptoassi kollha huma ugwali u lanqas ma huma rregolati bl-istess mod (jekk xejn). Filwaqt li regolament ġdid magħruf bħala MiCA (ir-Regolament dwar is-Swieq fil-Kriptoassi) issa huwa fis-seħħ fl-UE u jirregola l-attivitajiet li jinvolvu ċerti kriptoassi, il-biċċa l-kbira tal-kriptoassi tipikament jibqgħu volatili u riskjużi ħafna. B' hekk, jistgħu ma jkunux adattati għall-konsumaturi kollha bħala forma ta' investment, pagament jew skambju.

Skont it-tip ta' kriptoassi u l-kumpaniji li joffru servizzi tal-kriptoassi, tista' tiffaċċja riskji oġġla u jista' jkollok biss drittijiet

limitati jew l-ebda dritt ta' protezzjoni tal-konsumatur (eż. aċċess għal informazzjoni komprensiva, u proċeduri trasparenti għat-trattament tal-ilmenti). Dan huwa speċjalment il-każ jekk tuża jew tinvesti fi kriptoassi/servizzi tal-kriptoassi offruti minn ditti stabbiliti barra mill-UE, u minn kumpaniji li joffru servizzi tal-kriptoassi mhux rregolati skont il-MiCA.

Biex tifhem aħjar it-tipi differenti ta' kriptoassi u l-kumpaniji li joffru servizzi tal-kriptoassi li tista' tiltaqa' magħhom, agħti ħarsa lejn l-iskeda informattiva *bl-isem ta': [Il-Kriptoassi spjegati: Xi tfisser il-MiCA għalik bħala konsumatur.](#)*

X'għandek tistaqsi qabel ma tinvesti fil KRIPTO

1

Jien konxju tar-riskji li qed nieħu meta ninvesti fil-kriptoassi jew meta nużahom?

- Qabel ma tinvesti, hu l-ħin biex titgħallim dwar il-prodotti jew is-servizzi li inti interessat fihom.
- Bħal fil-każ ta' kwalunkwe investment, qis jekk ir-riskji involuti humiex allinjati mal-oġġettivi u ċ-ċirkostanzi finanzjarji tiegħek stess.

2

L-entitajiet li qed nikkunsidra li nittratta magħhom huma awtorizzati li jipprovdu servizzi tal-kriptoassi fl-UE?

- Tista' tiċċekkja jekk kumpaniji li joffru l-kriptoassi hijiex awtorizzata fl-UE billi:
 - Tiċċekkja r-registru tal-ESMA (shorturl.at/zZwVI)*. Ir-regolatur finanzjarju nazzjonali jista' jipprovdi wkoll "blacklist" ta' ditti tal-kriptoassi mhux awtorizzati. Għalhekk tista' tiċċekkja wkoll il-websajt tal-Awtorita Maltija għas-Servizzi Finanzjarji jew il-lista I-SCAN (iosco.org/i-scan/).
 - Meta wieħed jiċċekkja websajt tal-entita, jista' jissema l-istatus regolatorju tagħha. Kun af li, f'ċerti każijiet, entitajiet jistgħu jiġu awtorizzati biex joffru ammont limitat ta' servizzi. Allura, kun żgur li tiċċekkja wkoll liema servizzi huma permessi li jipprovdu.

3

L-apparati li nuża biex nixtri, nżomm jew nittrasferixxi l-kriptoassi u biex inżomm iċ-ċwieviet privati tiegħi, huma siguri?

- It-telf ta' ċwieviet privati għall-kriptoassi jirriżulta fit-telf permanenti u irriversibbli tal-aċċess u pussess.
- Hu ħsieb is-sigura tal-apparati tiegħek. Dan hu pass kritiku fil-protezzjoni tal-kriptoassi tiegħek! B'mod partikolari:
 - Kun żgur li t-tagħmir tiegħek u kwalunkwe software relatat mal-kripto huma dejjem aġġornati għall-aħħar verżjoni
 - Uża passwords b'saħħithom u uniċi għal kull wieħed mill-kontijiet kripto tiegħek, żomm il-password tiegħek sigrieta u evita li terġa' tuża l-istess kredenzjali fuq pjattaformi differenti. Ara xi suggerimenti hawn (shorturl.at/7ns3l).
 - Evita li taċċessa l-kontijiet kripto tiegħek fuq networks tal-Wi-Fi pubbliċi jew mhux siguri.

X'inhuma r-riskji ewlenin li tista' tiffaċċja?

-

Ċaqliq estrem fil-prezzijiet:
Il-valur tal-biċċa l-kbira tal-kriptoassi, inklużi xi wħud li huma regolati, jista' jkun volatili ħafna, li jfisser li l-prezz tagħhom jista' jonqos u jiżdied malajr fuq perjodi qosra ta' żmien. Tista' titlef ħafna, jew saħansitra it-total kollu tal-flus investiti.
-

Riskji ta' likwidità:
Is-swieq tal-kriptoassi jistgħu jesperjenzaw restrizzjonijiet ta' likwidità, li jistgħu jillimitaw il-kapaċità tiegħek li tbigh kriptoassi bil-prezz jew fil-ħin li trid.
-

Informazzjoni qarrieqa:
Xi kriptoassi u prodotti relatati jiġu promossi b'mod aggressiv, bl-użu ta' informazzjoni li tohloq konfużjoni, jew informazzjoni mhux kompluta, mhux preċiża u xi drabi deliberatament qarrieqa. Oqgħod attent għar-riskji ta' tali reklami, speċjalment fuq il-media soċjali fejn xi "influencers" jistgħu jiġu inċentivati jirreklamaw ċerti kriptoassi.
-

Il-frodi, l-iscams u l-hacks:
Jeżistu bosta skemi foloz ta' kriptoassi, hacks u scams, u għandek tkun konxju li l-iskop uniku tagħhom huwa li jqarrqu bik u joħdulek flusek bl-użu ta' tekniki differenti. Il-frodisti jistgħu jużaw emails ta' phishing, inġinerija soċjali u links malizzjużi, jippromettu profitti għoljin b'mod mhux realistiku jew jiddikjaraw li huma awtorizzati jew regolati meta ma jkunux.
-

Protezzjoni limitata:
Il-MiCA tipprovdi xi protezzjoni lill-konsumaturi f'dak li għandu x'jaqsam ma' tipi speċifiċi ta' kriptoassi u servizzi (eż. aċċess għal informazzjoni komprensiva, u proċeduri trasparenti għat-trattament tal-ilmenti). Madankollu, dawn mhumiex estensivi daqs dawk applikabbli għal prodotti finanzjarji aktar tradizzjonali (eż. ma tibbenefikax minn skemi ta' kumpens). Għall-kriptoassi jew għas-servizzi offruti minn ditti mhux regolati fl-UE, jekk xi ħaġa tmur ħażin, ma tista' tibbenefika minn ebda protezzjoni tal-konsumatur jew ikollok protezzjonijiet li tkun inqas robusta minn dik applikabbli fl-UE.
-

Il-kumplessità tal-prodott:
Il-karatteristiċi u r-riskji tal-kriptoassi, u kwalunkwe prodotti relatati, jistgħu jkunu diffiċli biex jinftiehm. Oqgħod attent meta tixtri kriptoassi, jew prodotti ta' investment relatati, speċjalment jekk ma tkunx ċert kif jiġi ddeterminat il-valur tagħhom u liema riskji huma involuti.

Baži legali u sfond

- Din it-twissija hija bbażata fuq l-Artikolu 9(3) tar-Regolamenti Fundaturi tal-Awtoritajiet Supervizorji Ewropej u ssegwi twissijiet preċedenti inkluża t-[twissija](#) tal-2022 dwar ir-riskji tal-kriptoassi.

It-terminu "kriptoassi" jirreferi għal rappreżentazzjoni digitali ta' valur jew drittijiet li jistgħu jiġu ttrasferiti u maħżuna elettronikament, bl-użu ta' registru distribwit jew teknoloġija simili.

Ir-Regolament tal-UE dwar is-Swieq fil-Kriptoassi (MiCA) huwa applikabbli bis-sħiħ mit-30 ta' Diċembru 2024.
- * Għandek tkun taf li huma biss l-entitajiet awtorizzati u elenkati fir-registru tal-ESMA li jistgħu jipprovdu servizzi tal-kriptoassi fl-UE skont il-MiCA. Madankollu, f'xi Stati Membri japplika perjodu tranżitorju sa Lulju 2026, u għalhekk xi entitajiet jistgħu joperaw skont il-ligi nazzjonali sakemm jiksbu l-awtorizzazzjoni tal-MiCA. Dan ifisser li ma tibbenefika minn ebda protezzjoni tal-MiCA meta tuża servizzi minn tali kumpaniji sakemm jiskadi l-perjodu tranżitorju u l-kumpanija ikun awtorizzata skont il-MiCA.

Ara wkoll id-dettalji tal-perjodu tranżitorju għal kull pajjiż tal-UE hawnhekk (shorturl.at/Cs49L).